

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ

Кафедра політичних наук

«Затверджую»
Проректор з
навчально-методичної
роботи

_____/Тонкачєєв Г.М./
« ____ » _____ 2017р.

РОБОЧА НАЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ІСТОРІЯ КОСТЮМУ ТА ВИШИВКИ

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Факультет: Архітектурний

Київ – 2017

Робоча програма з дисципліни:

«Історія костюму та вишивки»

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Розробники:

доц. Бурда І.О. / _____ /

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри

протокол № __1__ від «_30_08_» _____ 2017 р.

завідувач кафедри _____ Є.В. Перегуда

Схвалено методичною комісією Архітектурного факультету:

протокол № _____ від «_____» _____ 2017 р.

Голова методкомісії _____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Освітньо-кваліфікаційний рівень: **БАКАЛАВР**

Кількість кредитів – 2

Модулів – 1

Змістових модулів – 3

Загальна кількість годин – 60

Кількість годин для денної форми навчання:

аудиторних – 36

самостійної роботи студента – 24

Індивідуальні завдання (вид та к-ть): 1

Характеристика навчальної дисципліни								
Вид навчальної роботи	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Рік підготовки				Рік підготовки			
	IV							
	семестр VII				семестр			
Лекції (год.)	4							
Семінарські заняття (год.)	32							
Самостійна робота (год.)	24							
Індивідуальна робота (год.)								
Індивідуальне завдання (к-ть)	1							
Вид контролю (зал. чи екз.)	залік							
Усього (годин)	60							

2. МЕТА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є дати студентам знання про сутність, зміст, структуру та закономірності розвитку форм одягу як частини матеріальної культури в її історичному становленні. Розглянути процес появи, розвиток та зміни художніх образів костюма різних культур та цивілізацій протягом історії

людства. Курс «Історія костюма та вишивки» покликаний ознайомити студентів з кращими традиціями світової та вітчизняної культури одягу та моди.

Завданням вивчення дисципліни є:

- формування у студентів наукового, гуманістичного та творчого світогляду;
- показати особливості розвитку основних стилів історичних епох та їх художньої виразності, що обумовлені матеріальною та духовною культурою певного часу;
- простежити взаємозв'язок форм одягу з архітектурою, образотворчим та прикладним мистецтвом, музикою, літературою;
- сформуванню у студентів розуміння явищ моди як періодичних змін певних форм будь-якої сфери людського існування: мистецтва, мови, одягу, поведінки, політики і т.д.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- теоретико-методологічні засади курсу, вільно володіти понятійним та термінологічним апаратом навчальної дисципліни;
- художні стилі костюмів різних історичних епох;
- характерні особливості українського народного костюму, регіональні особливості української вишивки;

Вміти:

- логічно-послідовно викладати свої знання;
- користуватися науковою літературою та періодичними виданнями;
- аналізувати історичні епохи, їх моду та основні стилі;
- знаходити тенденції та закономірності розвитку моди;
- пов'язувати події, історичні явища та естетичні ідеали з сучасністю.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МОДУЛЬ 1.

Основні чинники формування та складові костюму та вишивки в світовій культурі.

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади історії костюму та вишивки

Тема 1. Костюм і мода як соціальний та естетичний феномен.

Змістовий модуль 2.

Костюм епох Стародавнього світу та Середньовіччя.

Тема 2. Костюм Стародавнього світу.

Тема 3. Костюм Середньовіччя.

Тема 4. Костюм епохи Відродження.

Змістовий модуль 3.

Європейський костюм Нового часу.

Тема 5. Європейський костюм XVII – XIX ст.

Змістовний модуль 4.

Основні стилі та напрямки моди у XX – на початку XXI ст.

Тема 6. Європейський костюм XX ст.

Тема 7. Костюм періоду СРСР.

Тема 8. Сучасний костюм.

Змістовий модуль 5. Український костюм.

Тема 9. Український костюм: традиції та сучасність.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п		с.р.		л	п	ІРК	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Основні чинники формування костюму та вишивки в світовій культурі										
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади історії костюму та вишивки										
Костюм і мода як соціальний та естетичний феномен.	4	2			2					
Разом за змістовим модулем 1	4	2			2					
Змістовий модуль 2. Костюм епох Стародавнього світу та Середньовіччя.										
Костюм Стародавнього світу.	7		4		3					
Костюм Середньовіччя.	6		4		2					
Костюм епохи Відродження.	7		4		3					
Разом за змістовим модулем 2	20		12		8					
Змістовний модуль 3. Європейський костюм Нового часу										
Європейський костюм XVII- XIX ст.	12		8		4					
Разом за змістовим модулем 2	12		8		4					
Змістовний модуль 4. Основні стилі та напрямки моди у XX – на початку XXI ст.										

Європейський костюм XX ст.	9	2	4		3					
Костюм періоду СРСР.	2				2					
Сучасний костюм	2				2					
Разом за змістовим модулем 4	13	2	4		7					
Змістовний модуль 5. Український костюм										
Український костюм: традиції та сучасність	11		8		3					
Разом за змістовим модулем 4	11		8		3					
Разом	60	4	32		24					

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Костюм Стародавнього світу.	4	
2.	Костюм європейського Середньовіччя.	4	
3.	Костюм епохи Відродження.	4	
4.	Західноєвропейський костюм XVIII ст.	4	
5.	Західноєвропейський костюм XIX ст.	4	
6.	Західноєвропейський костюм XX ст.	4	
7.	Український народний костюм.	4	
8.	Український одяг XX ст.	4	
	Разом	32	

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

		денна	заочна
1.	Костюм і мода як соціальний та естетичний феномен.	2	
2.	Костюм Стародавнього світу.	3	
3	Костюм Середньовіччя	2	
4.	Костюм епохи Відродження.	3	
5.	Європейський костюм XVIII - XIX ст.	4	
6.	Європейський костюм XX ст.	3	
7.	Костюм періоду СРСР.	2	
8.	Сучасний костюм.	2	
9	Український костюм: традиції та сучасність	3	
	Разом	24	

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Орієнтовна структура: Обсяг індивідуального завдання становить 10-15 друкованих сторінок. На титульній сторінці вказують назву навчального закладу, факультет, курс, групу, ім'я по-батькові студента, тему роботи, а також прізвище та ініціали викладача, який керував виконанням роботи. На наступній сторінці розміщують план роботи. Сторінки обов'язково нумерують.

Оцінка з індивідуального завдання є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Історія костюму та вишивки».

Індивідуальне завдання може бути виконано у вигляді презентації.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Прикраси первісних людей та їх смислове значення.
2. Історія виникнення татуювання.
3. Ідеал жіночої краси, його формування протягом століть.
4. Історія дитячого одягу та моди.
5. Традиційні китайські та японські костюми.
6. Індійський національний костюм.
7. Традиційний мусульманський одяг.
8. Мода Римської імперії.
9. Вплив церкви на моду епохи Середньовіччя.
10. Стил ь епохи Людовіка XIV.
11. Перші журнали мод.
12. Декоративна косметика: історія виникнення та застосування.
13. Зародження перукарського мистецтва в Західній Європі.
14. Зародження масового виробництва одягу і кінці XIX ст.
15. Вплив спорту та війни на моду на початку XX ст. в Європі.
16. Розквіт французької моди. Коко Шанель.
17. Стил ь Християна Діора 40-х рр. XX ст.
18. Поширення джинсового одягу. Джинсовий стил ь.
19. Одяг хіпі як протест офіційній моді.
20. Великі кутюр'є: французький модельєр XIX ст. Ч.Ф. Ворт, французький модельєр XX ст. Поль Пуаре, Карл Лагерфельд, Ів-Сен-Лоран, Джанні

Версаче, Келвін Кляйн, Донна Каран, Руді Гернрайх, П'єр Карден, Жан-Поль Гот'є, Джанні Гальяно (за вибором студента).

21. Молодіжна мода: Мері Куант, Анрі Курреж, Т'єрі Мюглер, (за вибором студента).
22. Радянська мода. Модельєр В'ячеслав Зайцев.
23. Сучасні напрямки розвитку світової моди в одязі.
24. Оберегове значення української вишивки.
25. Регіональні особливості української вишивки.
26. Українська вишивка в народних святах та обрядах.
27. Український одяг, зачіски, головні убори в народних святах та обрядах.
28. Сучасна українська мода.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними формами вивчення курсу «Історія костюму та вишивки» є: лекції, семінарські заняття, самостійна робота студентів з джерелами і навчально-методичною літературою, написання індивідуальних робіт, виконання завдань модульного контролю, складання заліку.

Важливу роль у вивченні курсу належить *лекції*, що є провідною організаційною формою навчання, засобом спрямування спільної діяльності викладачів і студентів на досягнення цілей навчання. Під час лекцій визначається зміст і наукова спрямованість предмета, розглядаються найважливіші проблеми, прокладається шлях до самостійного вивчення джерел та літератури.

Семінар – це колективна форма аудиторних занять; активний метод перевірки знань, якому передують самостійне вивчення студентами різних історичних джерел і посібників. На семінарських заняттях студенти, під керівництвом викладача, шляхом творчого обміну думок у процесі товариської дискусії поглиблюють і узагальнюють знання, здобуті на лекціях і під час самостійної роботи, учаться давати об'єктивну оцінку суспільним явищам, формувати власні погляди та активну життєву позицію, здобувають досвід усного виступу перед аудиторією.

Важливою складовою підготовки до семінарського заняття є **самостійна робота студента** з історичними джерелами та літературою. Зміст і спрямованість цієї роботи визначається на лекціях. Самостійна навчальна робота не лише формує в студентів навички і вміння самостійного здобування знань, що важливо для здійснення неперервної освіти протягом усієї подальшої трудової діяльності, а й має важливе виховне значення, оскільки формує самостійність як рису характеру, що відіграє істотну роль у структурі особистості сучасного спеціаліста вищої кваліфікації. Обов'язковою складовою самостійної роботи студентів є: конспектування до кожного семінарського заняття основних понять теми в окремому зошиті.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять.

Модульний контроль здійснюється під час проведення індивідуальних занять під контролем викладача відповідно до планових модульних контролів, передбачених робочою програмою. Форма контролю – письмові контрольні роботи та усне опитування студентів.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзаменаційної сесії.

Залік проводиться в усній формі за запропонованими «Питаннями до заліку», які дозволяють оцінити ступінь засвоєння студентом усієї програми навчальної дисципліни, понятійного апарату, розуміння історичної обумовленості явищ і процесів світової культури, а саме основних чинників формування костюму в різні історичні епохи та значення вишивки в світогляді наших предків. Важливим моментом під час оцінювання студента є його вміння аналізувати культурні процеси різних історичних періодів та застосовувати набуті знання на практиці.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЯКІ ОТРИМУЄ СТУДЕНТ

Поточне оцінювання та самостійна робота				Сума
Змістовий модуль №1	Змістовний модуль № 2	Змістовний модуль № 3	Інд. завд.	
20	25	25	30	100

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Шевельова Т.В. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Історія костюма та вишивки»/За ред. Є. В. Перегуди. Укладач: Т. В. Шевельова. – К.: КНУБА, 2013. – 13 с.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білецька В. Українські сорочки, їх типи, еволюція і орнаментация. В кн. Матеріали до етнології та антропології. Т. 21-22. Ч. 1, Львів, 1929.
2. Бойко В.М. Українські народні традиції в сучасному одязі. – К., 1970. – 136 с.
3. Врочинська Г.В. Українські народні жіночі прикраси ХІХ – початку ХХ століть. – К.: Родовід, 2007. – 232 с.
4. Кара-Васильєва Т.В. Історія української вишивки. – К.: Мистецтво, 2008. – 464 с.
5. Кара-Васильєва Т.В. Українська вишивка. Альбом. – К.: Мистецтво, 1993. – 264 с.
6. Косміна О.Ю. Традиційне вбрання українців. В 2 т. – К.: Балтія-Друк, 2008, 2011. – 160 с.
7. Матейко К.І. Український народний одяг. Етнографічний словник. – К.: Наукова думка. – 1996. – 194 с.

8. Ніколаєва Т.О. Історія українського костюма. – К.: Либідь, 1996. – 176 с.
9. Стельмахук Г.Г. Традиційні головні убори українців. – К.: Наукова думка, 1993. – 240 с.